

SDH Žamberk

Ani Žamberk nebyl ušetřen zkázy způsobené ohněm, a proto se jeho občané snažili vytvářet ochranu proti tomuto živlu.

Staré kroniky zaznamenávají rok 1572, kdy město lehlo téměř celé popelem. Před tím je zaznamenáno k roku 1421 vypálení kláštera. Roku 1643 vyhořelo téměř celé město, včetně zámku, když bylo vypáleno Švédy. Následovaly další kruté požáry, kdy např. roku 1810 shořelo 85 domů, roku 1859 shořela převážná část města, včetně kostela.

Organizace hašení požáru byla závislá na rychtáři města, který řídil záchranné práce. Po městě byly roz-

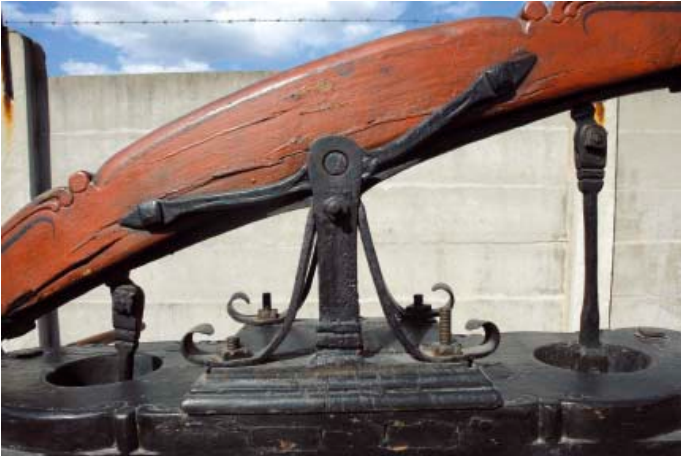
Údaje o stříkačce

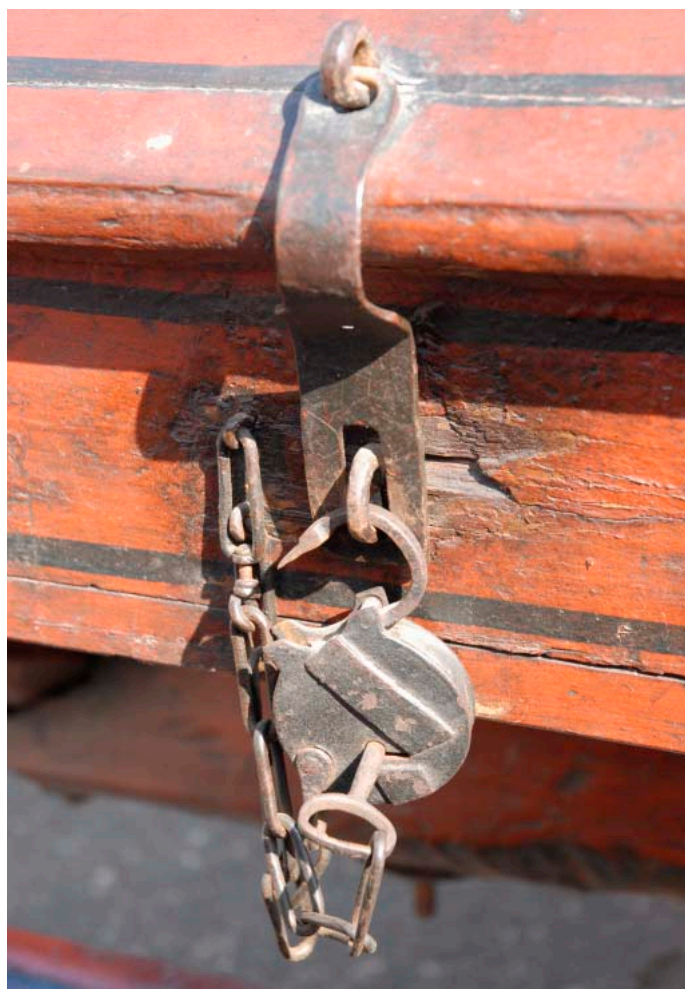
Typ: ruční čtyřkolová celodřevěná
zápřahová stříkačka horského
typu, nabírací

Výrobce: neznámý

Rok výroby: 1820

místěny kbelíky na nošení vody, trhací háky, které společně se sekýrami a motykami sloužily k boření sousedních stavení, která ještě nehořela.

V roce 1820 koupil majitel panství baron John Parish čtyřkolovou stříkačku, do které se ještě voda nalévala, ale měla již trubku ke stříkání na hořící objekt. Stříkačka byla vyrobena v roce 1820 firmou Alois Klinger. Byl to přerozděl v hašení, ale stále se muselo využívat lidské síly a koňského potahu k dopravě stříkačky. Tehdejší hasební nářadí bylo uloženo v kůlně na dvoře

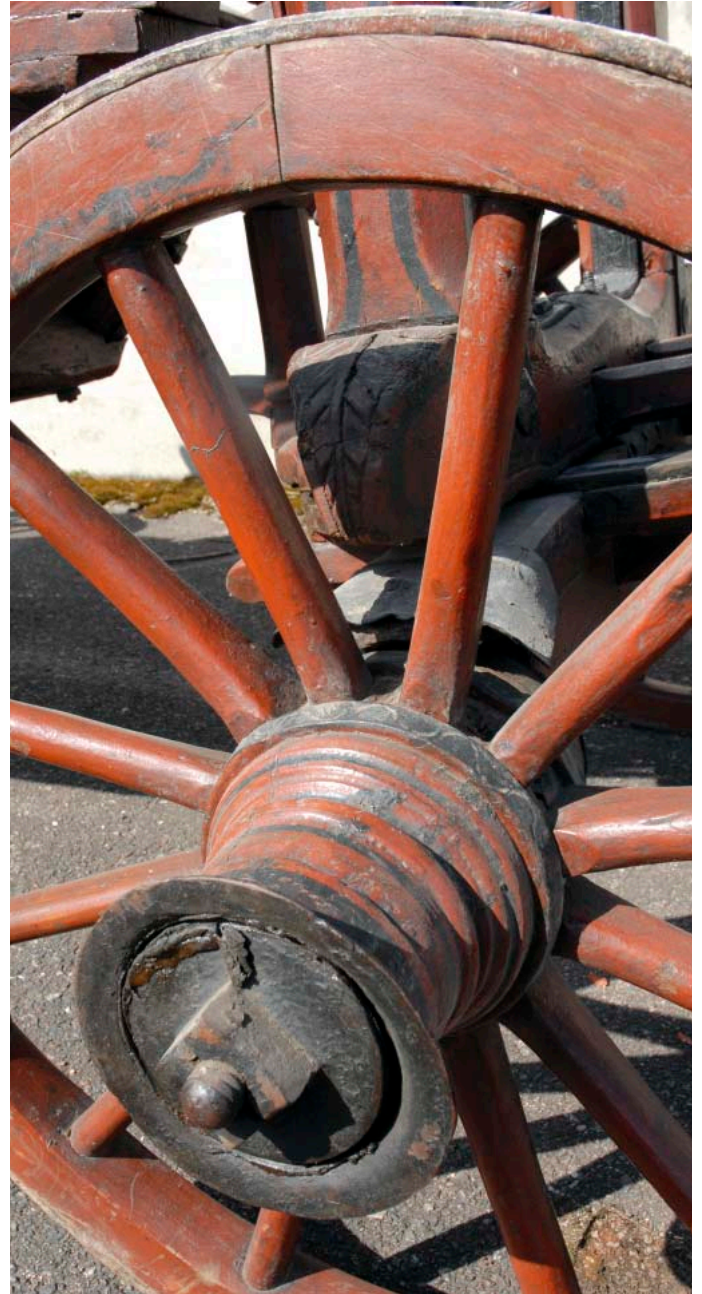

zámeckého areálu vedle pivovaru.

Důležitým vodním zdrojem byly i kašny, z nichž poslední stojí dosud na Masarykově náměstí.

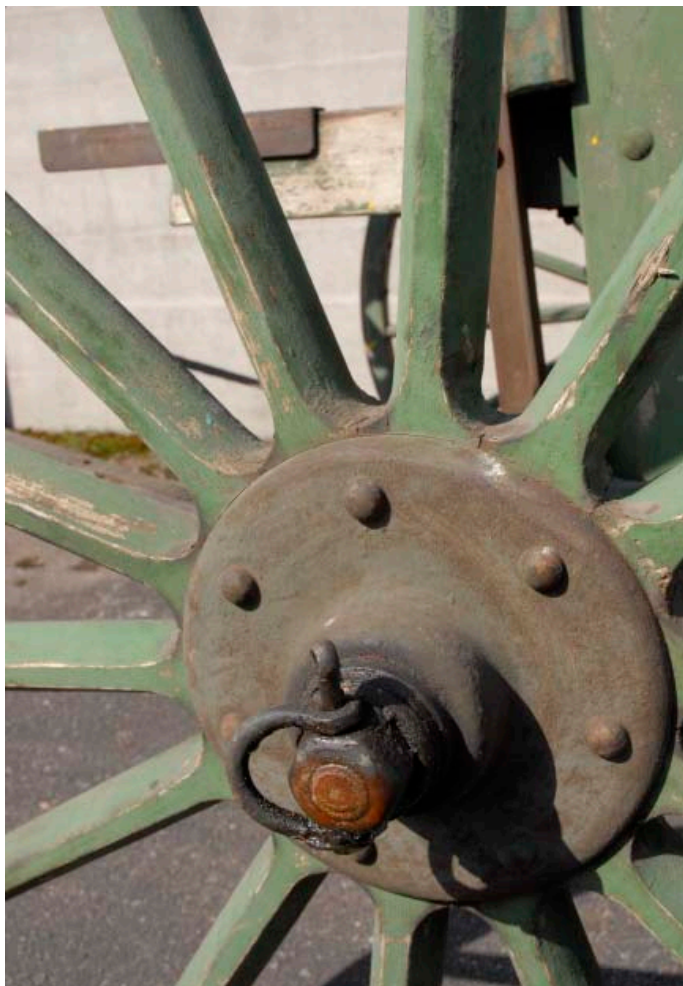
První písemná zmínka o vodě k hašení je v listině z roku 1508, kdy Jan z Potštejna povoluje „lidem strany žampašské bráti tu vodu, aby ji brali sobě k potřebě z kašny, nebo z té nádoby, do které teče voda z trub“.

Zde jsou první zmínky o vodovodu ve městě, jistě v menších rozměrech, než jak jsme zvyklí dnes. Roku 1858 byl zřízen městský vodovod samospádem,

potrubím dlouhým 1 100 m, který zásoboval pouze dva výtokové stojany. Tyto zdroje, kromě rybníka, různých studní a řeky, měli tedy členové založeného sboru k dispozici.

Dne 5. září 1873 se ustavil spolek dobrovolných hasičů v Žamberku. Tomu předcházelo v roce 1869 založení „Živnostenské, tělocvičné, hasičské jednoty“, které se však pro různorodost činností rozešlo.

K založení sboru byl sepsán prof. MUDr Reinbergem „Pamětní spis“, který se v archivu sboru uchoval.

Když byl sbor ustaven, začal cvičit členy a prvním velitelem byl p. Václav Kohl. Dne 15. 11. 1873 vypukl požár v Kyšperku, „ke kterému se údy našeho spolku dostavily, za což jim městská rada v Kyšperku (dnes Letohradu) zaslala uznání“.

Vedle vlastní hasičské práce se členstvo s občany zúčastňovalo hasičských plesů, když podle dochované pozvánky, byl první 23. 1. 1876.

19. srpna 1877 byl na dnešním Masarykově náměstí slavnostně vysvěcen hasičský prapor, který je dosud zachován. V pamětní knize, ve které je výslovně zdůrazněno užívání češtiny při spolkovém životě. K užití zemského znaku, t.j. českého lva v poli, vydalo c. k. místodržitelství souhlas 18. září 1877.

Po vzoru žamberského sboru byly i v okolních městech a vesnicích tehdejšího žamberského okresu

zakládány hasičské sbory. To svědčí o růstu národního vědomí v našem národě.

Členové sboru měli stále snahu doplňovat svoji výzbroj a z protokolu z roku 1886 čteme, že spolek měl 4 stříkačky – čtyřkolový ruční hydrofor, vyroben v roce 1875 firmou Bratři A. F. Smekal v Čechách u Olomouce, dále malou dvoukolku, novou čtyřkolku taženou koňmi a starou čtyřkolku z roku 1820. Členů bylo 136 činných a 120 přispívajících. Nejaktivnější byl tehdy učitel František Vorlický - jednatel.

V roce 1902 byl zakoupen mechanický žebřík za 500 zlatých.

V roce 1909 byla vybudována vedle radnice hasičská zbrojnice, která sloužila k uskladnění hasičského náčiní a stříkaček až do roku 1962, kdy byla slavnostně otevřena nová budova, která s různými přístavbami slouží svému účelu dosud.

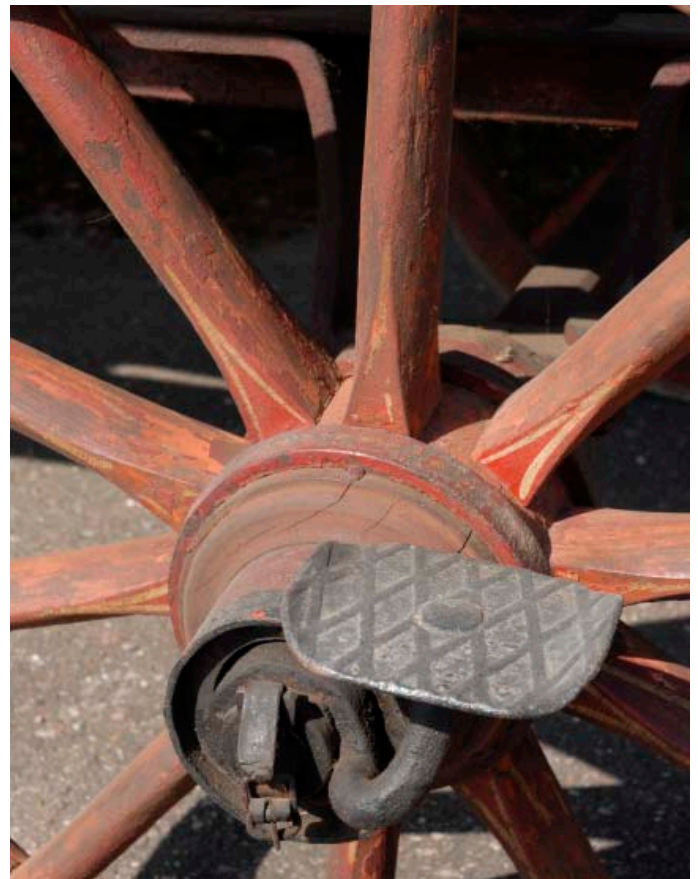
V den vyhlášení mobilizace Rakousko-Uherskem 26.7.1913 muselo opustit rodiny 24 členů a jít do války. Obdobně rukovali členové sboru i za mobili-

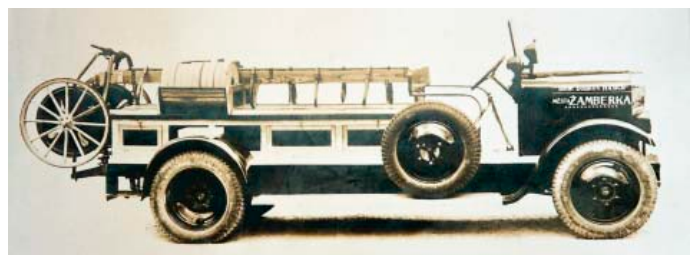

zace v září 1938.

V roce 1922 nechal sbor motorizovat stávající čtyřkolovou ruční stříkačku. Dalším důležitým mezníkem byl rok 1928, kdy byl zakoupen automobil Praga a přívěsné čerpadlo. Automobil vyrobila roku 1928 Škoda Mladá Boleslav a je rovněž zachován v původním stavu. Byla to první automobilová stříkačka a stála 186 500,- Kčs. Elektrická siréna, zakoupená městem v roce 1936 nahradila svolávání hasičů zvonkem umístěným v radniční věži v roce 1815 a sloužila do

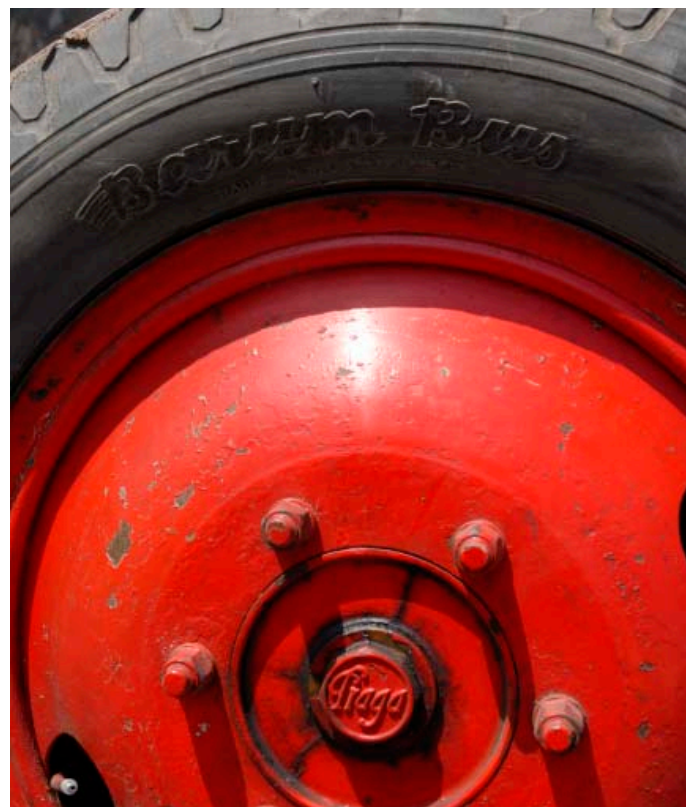

roku 1986.

Ve druhé polovině 30. let minulého století se již objevují v zápisech ze schůzí přípravy na uskutečnění protichemických cvičení jako předzvěst útoku nacismu na naši republiku.

Po období 2. sv. války v letech 1939 - 1945 pokračo-

valo členstvo v hasičské činnosti, která během války byla oslabena. Mnozí členové byli zapojeni do podzemního hnutí a někteří byli odvečeni na nucené práce do Německa.

V roce 1953 byl přijat záměr vybudovat novou požární zbrojnici, jejíž slavnostní otevření se uskutečnilo v roce 90. výročí založení sboru, t.j. 1963.

K vlastní hasičské práci patřily i hasičské plesy, soutěže mužů i žen a značná pozornost byla věnována žactvu.

